

ה"ת 38950/11/22 - אלצענא חוסאם נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום באשקלון

ה"ת 38950-11-22 אלצאנע ואח' נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני מבקש **כבוד השופטת מירב עמר כהן**
אלצענא חוסאם

נגד משיבה
מדינת ישראל

החלטה

בפני בקשה להחזרת תפוס, בהתאם להוראת סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: "פקודת מעצר וחיפוש"). התפוס הנו רכב מסוג יונדאי סונטה, מ.ר. 115-271-03, (להלן: "הרכב"). המבקש הינו הבעלים של הרכב, אשר נתפס לפני כ-4 חודשים, במהלך חודש אוקטובר 2022, במסגרת חקירה המנוהלת על ידי המשיבה. מדובר בחקירת מעשה המתה, אשר על פי החשד הרכב מושא הבקשה היה מעורב בו.

כללי:

1. ביום 17.11.22 הוגשה ע"י ב"כ המבקש בקשה להשבת התפוס.
2. ביום 13.12.22 התקיים דיון לגופה של הבקשה במסגרתו הסכימו הצדדים להמשיך החזקת התפוס למשך 45 ימים נוספים.
3. בתאריך 5.2.23 הגישה המשיבה בקשה להארכת החזקת התפוס ב-45 ימים נוספים.
4. ביום 8.2.23 הגיש ב"כ המבקש בקשה לקביעת דיון דחוף.
5. ביום 19.2.23 התקיים דיון אליו התייצבו ב"כ המבקש וב"כ המשיבה, בו נשמעו טענות הצדדים.

טענות הצדדים

בדיון שנערך ביום 19.02.22, ב"כ המבקש טען כי עסקינן בקניין של מי שכלל לא קשור לפרשיה הנחקרת, מעולם לא היה עצור במסגרתה ואף לא עלה חשד בעניין מעורבותו בה. כמו כן, הדגיש את משך הזמן - כ-4 חודשים - שבו תפוס כלי הרכב וזאת בשים לב לעובדה, שכלל העצורים שנעצרו במסגרת הפרשה שוחררו וכי לא הוגש כתב אישום כנגד מי מהם. לדבריו משך הזמן הנדרש לפיענוח תיקי רצח ארוך הוא ולעיתים הם אף לא מפוענחים כלל ומכאן שאין לדעת אם

ואימתי יינתן מענה.

עוד טען כי בעניינו אין בכוונת המשיבה לחלט את הרכב בסוף ההליך, לדבריה הרכב תפוס לצורך ראייתי. עוד ציין כי אין ביכולתו לתת הסכמה לכלל הראיה הטובה שכן אינו מייצג בתיק העיקרי את מי שבעניינו הראייה תיגע, אם בכלל. עוד הוסיף, כי ככל שהמטרה תרצה להמשיך ולהחזיק ברכב, עליה לספק למשיב רכב חלופי או לשלם עבור רכב חלופי.

ב"כ המשיבה טען כי יש ציפייה שהתיק יפוענח בזמן סביר והגיש מסמך לעיון בית המשפט בעניין הרלבנטיות של הרכב לתיק החקירה, המפרט מדוע המטרה מבקשת להמשיך ולהחזיק בו וכן עדכון לגבי מצב החקירה.

עוד טען כי משעתיד התפוס לשמש כראיה בהליך הפלילי, ומשטרם פוענח התיק, שחרור כלי הרכב בשלב זה עלול לפגוע בתשתית הראייתית המונחת בבסיס כתב האישום ולסכל את ההליך הפלילי העתידי.

דין והכרעה:

הפן המשפטי

1. תפיסתו ושמירתו של רכוש אשר נתפס במסגרת חקירה ומשפט הוסדרה בסעיפים 32-37 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: "פסד"פ").
2. תפיסת חפץ בהתאם לפסד"פ יכולה להתבצע למגוון תכליות: תכלית מניעתית, ראייתית, חילוט [בש"פ 342/06 **חברת לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (12.03.06) (להלן: "עניין לרגו");
3. רמת הראיות הנדרשת לצורך החזקתו של תפוס בטרם הגשת כתב אישום היא של "יסוד סביר להניח" כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה (לשון סעיף 32(א) לפקודה). בפסיקה נקבע שרמה ראייתית זו דומה היא לרף הראיתי הנדרש לצורך מעצרו של אדם בטרם הגשת כתב אישום, היינו "חשד סביר" לביצוע העבירה (בש"פ **8353/09 מגאלניק נ' מדינת ישראל**, פורסם ב-"נבו", החלטה מיום 26.11.09, פסקה 12 לדברי כבוד השופטת ארבל, להלן: "מגאלניק").
4. אל מול השיקולים הציבוריים הנוגעים לתקינות ההליך המשפטי והגשמת התכלית החקירתית, עומדים שיקולים של פגיעה בזכות הקניין של הבעלים, המעוגנת בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. לפיכך, סמכות התפיסה של המטרה לפי הפקודה כפופה לביקורת שיפוטית ובכל מקרה יש לערוך איזון ראוי בין ההגנה על הזכות הקניינית של הפרט לבין האינטרס הציבורי שבמניעת ביצוע עבירות בעזרת חפצים המאפשרים את ביצוען או כפי שבמקרה דנן, האינטרס הציבורי שבפענוח פשעים והעמדת נאשמים לדין בגינם (בש"פ **6686/99 עובדיה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(2) 464, בע"מ 470 (2000) (להלן: "עניין עובדיה")).
5. בין היתר, נקבע כי בהפעלת שיקול הדעת השיפוטי על בית-המשפט לתת דעתו לכל השיקולים הרלוונטיים, ובין היתר, לטיב החפץ התפוס, לסוג העבירה שבה נחשד המבקש, לזכות הקניינית של הטוען

לזכות בחפץ, לאינטרס הציבורי למנוע ביצוע עבירה עתידית באמצעות החפץ, לשאלה אם החזקתו של החפץ אסורה, אם לאו ועוד (**עניין עובדיה**, בעמ' 476 ו-480). עוד על בית המשפט לשקול את סיכוייה של החקירה להבשיל לכתב אישום ולמשפט; האם החשש לשימוש בחפץ לצורך ביצוע עבירה עתידית עודנו קיים, ומה עוצמתו; האם יש הסתברות לקיום משפט, ומה מידת הצורך בחפץ כראייה (**עניין לרגו**, הנ"ל).

ומהתם להכא

6. במקרה דנן, החפץ נתפס כראייה במסגרת חקירת מעשה המתה. החפץ נעוץ בליבת החקירה והוא נדרש לצורכי החקירה. (הוצגו מסמכים מתיק החקירה המצביעים על כך).

ב"כ המבקש ציין ובצדק כי לא יוכל להצהיר על ויתור כלל הראייה הטובה ביותר שכן האפשרות להצהיר ויתור שכזה נתונה בידי מי שיואשם, בסופו של יום, בעבירה/ות במסגרת תיק זה. ב"כ המבקש מייצג את המבקש וכי הנאשם העתידי אינו ידוע בשלב זה ואם בכלל.

לשאלה אם יש סיכוי להגשת כתב אישום - יש סיכוי שכן ב"כ המשיבה הציג מסמכים בעניין התפתחויות שונות בחקירה שעשויות בעתיד הקרוב לקדם את החקירה באופן משמעותי עם זאת, אין צפי בשלב זה לגבי מועד מוחלט כלשהו.

אל מול האינטרסים החקירתיים והאינטרסים הציבוריים כמו גם זכויות הנאשמים לעתיד, עומדת זכות הקניין של המבקש אשר נפגעת מעצם שלילת השימוש ברכבו ומניה וביה שלילת זכויות הבעלות בו.

בשלב זה, לא ניתן לאפשר השגת חלופת תפיסה בדמות ויתור על כלל הראייה הטובה ביותר, כפי שבואר לעיל, ומאחר ומדובר בחקירת עבירת המתה יש משקל וחשיבות לדברים באופן נרחב והוא חולש גם על זכויות צד ג' בכל הנוגע לזכות להליך הוגן.

אכן, בית המשפט נדרש לאזן בין הזכויות וכפי שידוע חקירה היא דבר דינאמי יתכן ותהיינה התפתחויות חקירתיים בטווח הזמן הקרוב ויתכן גם שלא. לפיכך, הביקורת והבקרה השיפוטית נדרשת גם נדרשת בענייננו שהרי גם לא יכול להתקיים מצא שרכבו של המשיב לא יוחזר לו כלל.

לעת הזו, משלא מוצתה החקירה ומשלא בוצעו כלל הבדיקות הנדרשות, אין מקום להשבת הרכב התפוס למבקש משום שיש בכך פגיעה בהמשך החקירה ואף בזכויותיהם של נאשמים פוטנציאליים וזאת בהינתן שמדובר בצעד בלתי הפיך. בנוסף, יש לציין כי מדובר בתוך טווח 180 הימים כאמור בסעיף 34 לפסד"פ.

סוף דבר, אני דוחה את הבקשה להשבת התפוס ומורה על הארכת החזקת התפוס בידי המשיבה כמפורט בבקשתה מיום 5.2.23.

ניתנה היום, ט"ו אדר תשפ"ג, 08 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.

